

dnia 3 czerwca 2024 r.

Rada Powiatu Częstochowskiego**PETYCJA**

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870) i ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) apeluję w interesie publicznym o wprowadzenie audiowizualnej rejestracji przebiegu obrad komisji Rady Powiatu Częstochowskiego oraz udostępniania zapisu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty, nie później niż na 7 dni od dnia posiedzenia komisji.

UZASADNIENIE

Jawność i transparentność działania organów władzy publicznej są nierozzerwalną częścią demokracji, a prawo dostępu do informacji publicznej uważane jest dziś za prawo człowieka.

W polskim prawodawstwie przepisy art. 61 Konstytucji stanowią nie tylko prawo dostępu do informacji publicznej, lecz w ust. 2 wskazują *expressis verbis* dodatkowe uprawnienie każdego obywatela, jakim jest możliwość wstępu „na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu”.

Z kolei ustawa o samorządzie powiatowym w art. 8a stwierdza, że m.in. działalność organów powiatu jest jawna a ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw.

Proponowane rozwiązanie nie stoi w sprzeczności z przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej, jak również Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej. W tym ostatnim wręcz podkreśla się, iż strona podmiotowa BIP powinna zawierać również inne informacje publiczne, a w szczególności takie, których publikacja leży w interesie publicznym, zaspokaja potrzeby obywateli i ich wspólnot, wspiera rozwój społeczeństwa obywatelskiego lub przyczynia się do polepszenia działalności podmiotu udostępniającego informacje (§ 11 ust. 1 pkt 5 lit. b).

Z przepisu ustawy (art. 8 ust. 3 zdanie drugie ustawy o dostępie do informacji publicznej) wynika, że BIP jest systemem otwartym, do którego można wprowadzać coraz to nowsze rodzaje informacji publicznych, w tym takie, które nie zostały wymienione przez ustawodawcę jako obligatoryjne do zamieszczenia w art. 8 ust. 3.

Skoro nagrywanie tego typu materiałów jest konstytucyjnym prawem każdego obywatela, to warto, aby te materiały były nagrywane przez tutejszy urząd, a nie wymuszały na każdym zainteresowanym obecności na każdej komisji w celu audiowizualnej rejestracji ich przebiegu.

W lokalnej demokracji przedstawicielskiej mieszkańcy, co cztery lata, podejmują wybór kogo obdarzyć zaufaniem do reprezentowania ich w samorządzie. Trudno jest zweryfikować kandydatury niemające politycznego stażu. W przypadku aprobaty dla czyjejs reelekcji wybór ten może, a nawet powinien być świadomy. Odzwierciedlenie pełnego, a tym samym wiernego przebiegu obrad, dyskusji, wolnych głosów czy też wniosków, może odbiegać od sugestywnej oceny osoby sporządzającej protokół. Nie ma demokratycznego wyboru bez wolności słowa, nie ma wolności słowa bez dostępu do informacji.

Wolność słowa to przecież coś więcej niż prawo do mówienia o sprawach o niewielkim znaczeniu. Mieszkaniec ma prawo do krytyki, w której zawiera się negacja lub aprobata sposobu rządzenia czy poszczególnych decyzji. Niemerytoryczna i nieuzasadniona krytyka wśród części mieszkańców, spowodowana jest często brakiem dostępu do obiektywnych i rzetelnych materiałów. Wówczas ocena ta może stać się niesprawiedliwa, podatna na manipulację, a czasem wręcz podpadać pod obelżwy "hejt" lub mieć znamiona pomówienia. Może być też przyczynkiem do wybuchu i eskalacji animozji międzyludzkich. Protokoły są jedynie streszczeniem wypowiedzi, a wiele dyskusji może nie być szczegółowo przytaczanych. Proces legislacyjny bez rzetelnej i pełnej informacji nie stworzy, tak potrzebnego, zaufania do stanowionego prawa i organów władzy publicznej.

Zapewnienie nagrywania obrad komisji będzie stanowiło dodatkową dbałość o przejrzystość działania wybranych radnych. W samorządzie nie ma spraw ważnych i nieważnych — wszystkie decyzje bezpośrednio lub pośrednio dotyczą mieszkańców. Stąd tak istotne jest zapewnienie mieszkańcom swobodnego dostępu do obrad, bez konieczności uczestnictwa w komisji. Buduje to wzajemne zaufanie i daje mieszkańcom pewność, że władze są skłonne wychodzić naprzeciw ich oczekiwaniom.

Zwracam się z przedmiotową petycją do radnych, ponieważ do nagrywania obrad komisji nie jest potrzebna żadna zgoda uczestniczących ani obserwujących posiedzenia, a delegowanie pracowników i zapewnienie im sprzętu mieści się w kompetencjach organu. Starostwo Powiatowe, jeśli nie jest w posiadaniu w odpowiedniej ilości prostego sprzętu nagrywającego, to zakup takiej kamery z pewnością nie jest wydatkiem przekraczającym możliwości urzędu. Koszt kamery ze statywem to dosłownie promil wydatków na zadania powiatu. Zaś samo udostępnianie materiałów filmowych jest i będzie darmowe ze względu na istnienie wielu serwisów internetowych umożliwiających hosting filmów np. YouTube. Linki do materiałów audiowizualnych można również umieszczać na stronie tematycznej powiatu i w BIP.

Wiele gmin i powiatów w Polsce realizuje nagrania video i publikuje je w Internecie dla wszystkich zainteresowanych. Nagrywanie obrad komisji Rady będzie z korzyścią dla budowy i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Każdy taki materiał to także wspaniała lekcja samorządności, mogąca pobudzić zaangażowanie mieszkańców w sprawy powiatu dla dobra społeczności lokalnej.

Dziś nagrywa się przecież nawet rozprawy sądowe, komisje sejmowe, a także sesje rad gmin, powiatów i sejmików wojewódzkich, więc nagrywanie obrad komisji, w której uczestniczą wybrani w demokratycznych wyborach radni, nie jest niczym niezwykłym. Tym bardziej, że mieszkańcy mieliby okazję zobaczyć „z bliska”, na czym polega praca radnych i całego samorządu oraz stanowiłoby to swoiste sprawozdanie z zaangażowania pracy radnych. Pozwoli też na ocenę tego, jak rzetelnie radni podchodzą do swoich obowiązków, czy nie opuszczają komisji bez szczególnego

uzasadnienia w trakcie jej trwania, albo czy się na nie spóźniają. Zwłaszcza, że za każdy udział w komisji radny otrzymuje wynagrodzenie (diety) od mieszkańców (podatki).

Publikowanie wideorelacji z obrad komisji w BIP poprawiłoby znacząco przejrzystość i jakość prac radnych. Umożliwienie wglądu w proces legislacyjny dla mieszkańców byłoby też świetnym przykładem pozytywnej polityki informacyjnej Rady Powiatu, a w dłuższym okresie wpłynęłoby na wizerunek otwartości i jawności całej Rady.

Mając na uwadze postępujący rozwój informatyzacji samorządów, a tym samym jej społeczeństwa, w przyszłości można, by rozważyć transmisje online (na żywo). Tym ostatnim działaniem, Powiat znalazł, by się w czołówce powiatów w Polsce umożliwiającym to rozwiązanie!

Mam nadzieję, że powyższe argumenty będą pomocne radnym powiatowym w podjęciu decyzji o sporządzaniu i zamieszczaniu w Biuletynie Informacji Publicznej właściwego dla Rady Starostwa Powiatowego nagrań wideo ze swoich prac, jako reprezentantów wszystkich mieszkańców. Często się przecież słyszy, że „radni nic nie robią”, co nie jest prawdą, a wideorelacje z obrad komisji pomogłyby pokazać, jak radni są oddani swojemu powiatowi i jego mieszkańcom.

Mając na uwadze powyższe, petycja zasługuje na uwzględnienie. Wnoszę jak w *petitum*.

Z poważaniem,